

Kielce, dn. 11.10. 2004 r.

WK – 60/46/3930/2004

Pan Krzysztof Wąsik
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Pińczowie

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 2 pkt 2 obowiązującego wówczas rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 2000 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 3 poz. 34) przeprowadziła w Domu Pomocy Społecznej w Pińczowie w dniach 27 lipca - 23 sierpnia 2004 roku problemową kontrolę w zakresie gospodarki finansowej Domu Pomocy Społecznej w Pińczowie za 2003 rok.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Domu Pomocy Społecznej.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Domu Pomocy Społecznej.

1. Kontrola wykazała, iż nabytą i przekazaną do używania w dniu 27 listopada 2002 roku kamerę VHS wprowadzono na stan pozostałych środków trwałych w używaniu dopiero w dniu 31 stycznia 2003 roku, co narusza art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 54 poz. 654 z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).
Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi – Główny Księgowy oraz Pan Krzysztof Wąsik – Dyrektor DPS, jako kierownik jednostki.

Wniosek pokontrolny Nr 1

Nabywane składniki majątkowe wprowadzać do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania, zgodnie z art. 16d ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2. Kontrola w zakresie dokumentowania operacji pieniężnych wykazała, przypadek wypłaty gotówki z kasy w kwocie 100 zł bez potwierdzenia jej odbioru, a następnie jej zwrotu do kasy. Przedmiotowe operacje gospodarcze nie ujęto w raporcie kasowym, co w konsekwencji spowodowało zaniżenie obrotów strony Wn i Ma konta 101 „Kasa”.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 1 pkt 5, art. 22 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694) oraz pkt II „Opis kont” załącznika Nr 2 do rozporządzenia ministra finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153 poz. 1752).

Odpowiedzialność merytoryczną za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Kasjer, Główny Księgowy z tytułu nadzoru oraz Dyrektor DPS jako kierownik jednostki.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Zobowiązać kasjera do przestrzegania obowiązku wypłaty gotówki z kasy wyłącznie za pokwitowaniem odbioru oraz do rzetelnego sporządzania raportów kasowych, w sposób odzwierciedlający rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 5 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3. Kontrola wykazała, że wypłacano gotówkę z kasy na podstawie list wypłat nie sprawdzonych pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, a także nie zatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione osoby, co narusza § 5 pkt. 9 lit c) i pkt 10 Zarządzenia Dyrektora DPS Nr 6/2002 z dnia 12.11.2002 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji gospodarki kasowej oraz art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).

Wzmiankowaną wyżej nieprawidłowość w zakresie zaniechania przeprowadzenia kontroli merytorycznej i formalno – rachunkowej stwierdzono również przy badaniu list odpisów z tytułu nieobecności mieszkańców w DPS.

Odpowiedzialność za powstanie powyższych nieprawidłowości ponosi Główny Księgowy oraz Dyrektor DPS.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1. Dokonywać kontroli dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzać do wypłaty przez upoważnione osoby.

3.2. Zobowiązać kasjera do przestrzegania zasady wypłacania gotówki z kasy wyłącznie na podstawie dowodów rozchodowych, sprawdzonych przez upoważnione osoby pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzonych do wypłaty, zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi.

4. Kontrola wykazała, że jednemu pensjonariuszowi z tytułu odpłatności za pobyt w DPS przypisano za miesiąc marzec 2003 roku, a następnie pobrano z jego rachunku depozytowego kwotę o 7,83 zł. niższą, niż wynikająca z decyzją Kierownika PCPR Nr PCPR.I-8233/7/03 z dnia 22.04.2003 roku.

Nadto ustalono, że jednemu pensjonariuszowi z tytułu przebywania poza DPS w miesiącu styczniu 2003 roku odpisano, a następnie przelano na jego rachunek depozytowy kwotę o 52,20 zł niższą, niż wynikająca z decyzją Kierownika PCPR Nr PCPR.I-8233/108/02 z dnia 12.09.2002 roku.

Stwierdzone nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 35 ust 1 i 5 w związku z art. 47a ust 5 ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 64 poz. 414 z późn. zm.).

Odpowiedzialność merytoryczną za stwierdzone nieprawidłowości ponosi księgowa/kasjer i pracownik socjalny, Główny Księgowy z tytułu nadzoru oraz Dyrektor DPS jako kierownik jednostki.

W trakcie niniejszej kontroli dokonano stosownej korekty przypisu i odpisu, zaś osoby materialnie odpowiedzialne za przedmiotowe nieprawidłowości wpłaciły na rachunek dochodów jednostki oraz depozytowy pensjonariusza odsetki od powstałych zaległości.

Wniosek pokontrolny Nr 4

Rozliczeń za pobyt pensjonariuszy w DPS dokonywać zgodnie z decyzjami Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

5. Kontrola wykazała, że na rachunku bankowym środków specjalnych bezpodstawnie zaewidencjonowano przychody pochodzące z następujących źródeł:

- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 1 681,00 zł, przekazane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- dotacji z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 800,00 zł, przekazanej przez Starostwo Powiatowe w Pińczowie;
- dotacji ze środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w kwocie 500,00 zł, przekazanej przez Urząd Miejski w Pińczowie.

Powyższa nieprawidłowość narusza § 2 Uchwały Nr XXVI/131/2001 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2001 roku w sprawie utworzenia środków specjalnych, zgodnie z którym przychody środków specjalnych mogą stanowić wpływy z odpłatności w zakresie produkcji i usług prowadzonych przez jednostkę budżetową, dobrowolne wpłaty i dary oraz art. 47c. ust. 2 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 1998 r. Nr 64 poz. 414 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Główny Księgowy oraz Dyrektor DPS.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1. Na rachunku środków specjalnych gromadzić środki finansowe pochodzące ze źródeł określonych w Uchwale Nr XXVI/131/2001 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2001 roku w sprawie utworzenia środków specjalnych oraz art. 114. ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.).

5.2. Środki pochodzące z innych źródeł, ewidencjonować i rozliczać zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

6. W dniu 19 marca 2003 r. rachunek środków specjalnych zasilono kwotą 900,00 zł, stanowiącą darowiznę pieniężną. W § 2 umowy z dnia 18 marca 2003 roku zawartej z darczyńcą wskazano, że obdarowany przeznaczy darowiznę na cele ochrony zdrowia. Kontrola wykazała, że DPS wykorzystał darowiznę na inne cele, co narusza § 2 wskazanej wyżej umowy oraz art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor DPS.

Wniosek pokontrolny Nr 6

Środki finansowe otrzymane w postaci darowizny przeznaczać na cele wskazane przez darczyńcę, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

7. Kontrolowana jednostka nie posiada kompletnie opracowanej i wprowadzonej do stosowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, a mianowicie:

- wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania
- systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Powyższe narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i lit. c) oraz pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa wyżej.
Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor DPS.

Wniosek pokontrolny Nr 7

7.1. Opracować dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości w jednostce, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

7.2. Na bieżąco aktualizować przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

8. Kontrola realizacji planu finansowego DPS na dzień 31 grudnia 2003 roku wykazała, że wydatki i zobowiązania wymagalne przekroczyły plan wydatków 2003 roku na łączną kwotę 72.594,55 zł.

Wzmiankowane wyżej przekroczenia wystąpiły w wyniku zaciągnięcia w II półroczu 2003 roku zobowiązań ponad wielkości ustalone w planie finansowym jednostki na 2003 rok w następujących paragrafach:

Dział 853 rozdz. 85302 § 4220 - 7.935,68 zł,

Dział 853 rozdz. 85302 § 4260 - 58.053,29 zł,

Dział 853 rozdz. 85302 § 4270 - 1.182,18 zł,

Dział 853 rozdz. 85302 § 4300 - 5.423,40 zł.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 28 ust. 1 oraz art. 129 ust. 1 w związku z art. 92 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za opisaną wyżej nieprawidłowość ponosi Główny Księgowy i Dyrektor DPS.

Powstała nieprawidłowość stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.), polegające na przekroczeniu zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań obciążających budżet.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi Pan Krzysztof Wąsik – Dyrektor DPS.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Wydatków ze środków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny.

9. Kontrola wydatków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych wykazała następujące nieprawidłowości:

a) jednostka nie zachowała ustawowego terminu przekazania środków na ZFŚS, albowiem winna ona przekazać na rachunek funduszu 75% kwoty odpisu, tj. 33.750,00 zł w terminie do dnia 31 maja 2003 roku, podczas gdy faktycznie na ten dzień przekazano kwotę 10.000,00 zł, zaś pozostałą kwotę odpisu jednostka winna przekazać do dnia 30 września 2003 r, jednakże środki finansowe przekazano dopiero w listopadzie i grudniu 2003 r.

Powyższe narusza art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r. Nr 70 poz. 335 z późn. zm.), zgodnie z którym, równowartość dokonanych odpisów, pracodawca zakładu pracy przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego, z tym że do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisu.

b) do naliczenia odpisu podstawowego na ZFŚS przyjęto zaniżoną przeciętną planowaną liczbę zatrudnionych osób, co spowodowało zaniżenie odpisu o kwotę 2.860,96 zł.

Nadto w związku z zaniechaniem skorygowania w końcu roku przeciętnej planowanej liczby osób zatrudnionych w DPS, do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych po

przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, zaniżono odpis na ZFŚS o kolejną kwotę 1.183,84 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości naruszają § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 marca 1994 r. w sprawie sposobu ustalenia przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43 poz. 168 z późn. zm.).

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi inspektor ds. kadr i płac oraz księgowa, Główny Księgowy z racji nadzoru oraz Dyrektor DPS jako kierownik jednostki.

Wniosek pokontrolny Nr 9.

9.1. Przelewu środków na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dokonywać w ustawowych terminach, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r. Nr 70 poz. 335 z późn. zm.).

9.2. Dokonać korekty odpisu na ZFŚS za 2003 rok w urządzeniach księgowych 2004 roku.

9.3. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ustalać i przekazywać na rachunek bankowy w wysokości wynikającej z przeciętnej planowanej w danym roku kalendarzowym liczby osób zatrudnionych, skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w jednostce, zgodnie z § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 marca 1994 roku (Dz.U. Nr 43 poz. 168 z późn. zm.).

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 z późn. zm.) wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Dyrektora informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tut. Kolegium za pośrednictwem Prezesa Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Starosta Powiatu Pińczowskiego